

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Zpráva o ověření roční účetní závěrky Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) za rozpočtový rok 2019

spolu s odpovědí agentury

Úvod

01 Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (dále jen „eu-LISA“ nebo „agentura“), která sídlí v Tallinnu, Štrasburku a St. Johannu im Pongau, byla zřízena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1077/2011¹. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726 ze dne 14. listopadu 2018 se zrušuje nařízení (EU) č. 1077/2011 a posiluje mandát agentury². Hlavním posláním agentury je vykonávat provozní řízení Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), Vízového informačního systému (VIS) a evropského systému pro porovnávání otisků prstů (Eurodac). Nový mandát agentury byl prodloužen v souvislosti s vývojem a provozním řízením dvou nových informačních systémů. Systém vstupu/výstupu (EES) umožňuje registrovat vstupní a výstupní údaje občanů ze zemí mimo EU a Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) kontroluje informace o návštěvnících ze zemí osvobozených od vízové povinnosti při vstupu do schengenského prostoru.

02 *Graf 1* obsahuje základní údaje o agentuře³.

Graf 1: Základní údaje o agentuře

* Údaje o rozpočtu vycházejí z celkových prostředků na platby, které byly během rozpočtového roku k dispozici.

** Zaměstnanci zahrnují úředníky EU, dočasné a smluvní zaměstnance EU a vyslané národní odborníky, nikoliv ale dočasné pracovníky a konzultanty.

Zdroj: konsolidovaná roční účetní závěrka Evropské unie za rozpočtový rok 2018 a předběžná konsolidovaná roční účetní závěrka Evropské unie za rozpočtový rok 2019; údaje o zaměstnancích poskytla agentura.

¹ Úř. věst. L 286, 1.11.2011, s. 1.

² Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 99.

³ Více informací o pravomocích a činnostech agentury je k dispozici na jejích internetových stránkách www.eulisa.europa.eu.

Informace, z nichž vychází prohlášení o věrohodnosti

03 Audit Účetního dvora je založen na analytických postupech, přímém testování operací a posouzení klíčových kontrol v systémech dohledu a kontroly, které agentura zavedla. Kromě toho se využívají důkazní informace získané na základě práce jiných auditorů a analýza informací poskytnutých vedením agentury.

Prohlášení o věrohodnosti předkládané Účetním dvorem Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora

Výrok

04 Provedli jsme audit:

- a) účetní závěrky agentury, jež obsahuje finanční výkazy⁴ a zprávy o plnění rozpočtu⁵ za rozpočtový rok 2019;
- b) legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá, jak to vyžaduje článek 287 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Spolehlivost účetní závěrky

Výrok o spolehlivosti účetní závěrky

05 Podle našeho názoru účetní závěrka agentury za rok 2019 zobrazuje věrně ve všech významných (materiálních) ohledech finanční situaci agentury k 31. prosinci 2019, výsledky jejích činností, její peněžní toky a změny čistých aktiv za daný rok v souladu s jejím finančním nařízením a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise. Tato pravidla vycházejí z mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor.

⁴ Finanční výkazy obsahují rozvahu, výkaz o finanční výkonnosti, výkaz peněžních toků, výkaz změn v čistých aktivech a shrnutí hlavních účetních zásad a další přílohy.

⁵ Zprávy o plnění rozpočtu obsahují zprávy shrnující všechny rozpočtové operace a přílohy.

Legalita a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka

Příjmy

Výrok o legalitě a správnosti příjmů, na nichž se zakládá účetní závěrka

06 Podle našeho názoru jsou příjmy, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2019, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Platby

Výrok o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka

07 Podle našeho názoru jsou platby, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2019, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Východisko pro vyjádření výroků

08 Audit jsme provedli v souladu s mezinárodními auditorskými standardy (ISA) a etickými kodexy vydanými Mezinárodní federací účetních (IFAC) a mezinárodními standardy nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) vydanými Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). Naše odpovědnost vymezená těmito standardy je v naší zprávě podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora. V souladu s Etickým kodexem pro auditory a účetní znalce, vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních (kodex IESBA), a etickými požadavky platnými pro audit jsme nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z těchto požadavků a kodexu IESBA. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Odpovědnost vedení a osob pověřených správou

09 Podle článků 310 až 325 SFEU a podle finančního nařízení agentury je vedení agentury odpovědné za vypracování a prezentaci účetní závěrky na základě mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor a za legalitu a správnost operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Součástí této odpovědnosti vedení je navrhnout, zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém

relevantní pro sestavení a prezentaci účetní závěrky, jež neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Vedení agentury je rovněž odpovědné za to, aby činnosti, finanční operace a informace zobrazené v účetní závěrce byly v souladu s požadavky předpisů, kterými se účetní závěrka řídí. Konečnou odpovědnost za legalitu a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka, nese vedení agentury.

10 Při sestavování účetní závěrky je vedení agentury povinno posoudit, zda je agentura schopna nepřetržitě trvat. Pokud je to relevantní, musí vysvětlit a popsat záležitosti s dopadem na její nepřetržité trvání a použít účetnictví založené na předpokladu nepřetržitého trvání subjektu, s výjimkou případu, kdy má v úmyslu subjekt zrušit nebo ukončit jeho činnost, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

11 Osoby pověřené správou odpovídají za dohled nad procesem účetního výkaznictví agentury.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky a uskutečněných operací

12 Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti a že uskutečněné operace jsou legální a správné, a na základě svého auditu předložit Evropskému parlamentu a Radě nebo ostatním orgánům příslušným k udělení absolutoria prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účetní závěrky agentury a legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Přiměřená jistota představuje vysokou míru jistoty, avšak není zárukou, že při auditu se vždy odhalí případy významné (materiální) nesprávnosti nebo nesouladu, které se vyskytly. Může k nim dojít v důsledku podvodu nebo chyby a za významné (materiální) se považují tehdy, pokud lze rozumně soudit, že by jednotlivě nebo v úhrnu ovlivnily ekonomická rozhodnutí uživatelů přijatá na základě této účetní závěrky.

13 Pokud jde o příjmy, kontrolujeme dotace získané od Komise nebo spolupracujících zemí a posuzujeme postupy agentury pro výběr případných poplatků a jiných příjmů.

14 Pokud jde o výdaje, kontrolujeme platební operace v okamžiku, kdy vznikly, byly zaznamenány a přijaty. Tato kontrola se vztahuje na všechny kategorie plateb (včetně plateb za pořízení majetku) kromě záloh v okamžiku, kdy jsou provedeny. Zálohové platby se kontrolují, když příjemce prostředků doloží jejich řádné využití a agentura tyto doklady přijme zúčtováním zálohové platby, a to v témže roce nebo později.

15 V souladu se standardy ISA a ISSAI je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- identifikovat a vyhodnotit rizika významných (materiálních) nesprávností v účetní závěrce a rizika, že uskutečněné operace nejsou ve významné (materiální) míře, ať z důvodu podvodu nebo chyby, v souladu s požadavky právního rámce Evropské unie, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výroky. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost nebo nesoulad, k nimž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti nebo nesouladu způsobených chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřního kontrolního systému;
- seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému;
- posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a vysvětlující a popisné informace, které v této souvislosti vedení účetní jednotky uvedlo v účetní závěrce;
- posoudit, zda je vhodné, že vedení použilo účetnictví založené na předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky, a zda s ohledem na získané důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota související s událostmi nebo podmínkami, které mohou zásadním způsobem zpochybnit schopnost agentury nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností v naší zprávě upozornit na vysvětlující a popisné informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce, a pokud tyto vysvětlující a popisné informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší auditní zprávy. Nicméně budoucí události a podmínky mohou vést k tomu, že subjekt přestane nepřetržitě trvat;
- vyhodnocovat celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně vysvětlujících a popisných informací, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové operace a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení;
- získávat dostatečné a vhodné důkazní informace o finančních údajích agentury, aby bylo možné vyjádřit výrok k účetní závěrce a operacím, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Zodpovídáme za řízení auditu, dohled nad ním a za jeho provedení. Výrok auditora je naší výhradní odpovědností;

- o v souladu s čl. 70 odst. 6 finančního nařízení EU vzít při vypracovávání této zprávy a prohlášení o věrohodnosti v úvahu auditní činnost nezávislého externího auditora provedenou v souvislosti s účetní závěrkou agentury.

Naší povinností je informovat vedení mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně významných nedostatků zjištěných ve vnitřním kontrolním systému. Ze záležitostí, o nichž jsme informovali agenturu, vybíráme ty, které byly pro audit roční účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu. Tyto záležitosti popisujeme v naší auditní zprávě, pokud právní předpisy jejich zveřejnění nezakazují nebo jestliže ve zcela výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.

16 Následující připomínky uvedený výrok Účetního dvora nezpochybňují.

Připomínky k legalitě a správnosti operací

17 Jedna kontrolovaná platba byla za poskytnutí „nápravné údržby funkčního stavu Schengenského informačního systému“ podle rámcové smlouvy. Při auditu jsme zjistili, že platba ve výši 284 000 EUR se vztahovala k období, které nespádalo do doby trvání rámcové smlouvy, takže nebyla v souladu se smluvními podmínkami.

18 Při kontrole výběrových řízení jsme zjistili, že žádosti nebyly posuzovány podle kritérií způsobilosti vždy dostatečně důsledně. Nedostatky v posouzení kritérií způsobilosti vedly v jednom případě k nerovnému zacházení s uchazeči.

Připomínky k rozpočtovému řízení

19 V roce 2019 měla agentura prostředky na závazky ve výši 288 milionů EUR a prostředky na platby ve výši 138 milionů EUR. Plnění rozpočtu bylo oproti plánu nižší kvůli pozdnímu přijetí a vstupu v platnost potřebných právních aktů. V důsledku toho agentura vrátila Komisi prostředky na platby ve výši 66 milionů EUR, včetně 23 milionů, které při stanovení rozpočtu nepožadovala. Přenesla také prostředky na závazky ve výši 159 milionů EUR, aby je mohla čerpat v následujícím rozpočtovém roce. Tyto skutečnosti zpochybňují předpoklady, z nichž vychází finanční plánování obsažené v legislativních finančních výkazech vypracovaných Komisí, a schopnost agentury čerpat prostředky. Začlenění významného objemu zdrojů do rozpočtu k provádění předpisů, které ještě nebyly přijaty, představuje vážné riziko pro efektivní využívání

rozpočtových prostředků, a to zejména těch, které agentura sama nepožadovala. Je to rovněž riziko pro účinnost provádění politik EU vzhledem k tlaku na nahrazení vzniklých zpoždění, který nakonec vznikne.

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na připomínky z předcházejících let

20 Přehled opatření přijatých v návaznosti na připomínky vyjádřené Účetním dvorem v předcházejících letech uvádí **příloha**.

Tuto zprávu přijal senát IV, jemuž předsedá Alex Brenninkmeijer, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 22. září 2020.

Za Účetní dvůr

Klaus-Heiner Lehne
předseda

Příloha – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na připomínky z předcházejících let

Rok	Připomínky Účetního dvora	Opatření přijatá na základě zjištění Účetního dvora (dokončeno / probíhá / zatím neprovedeno / není relevantní)
2013/2015	Země přidružené k schengenskému prostoru přispívají k financování provozních výdajů agentury, ale nikoliv zaměstnanců a správních výdajů.	Dokončeno
2017	Agentura v současné době spravuje tři samostatné, neintegrovane rozsáhlé systémy IT (SIS II, VIS a Eurodac), které všechny zpracovávají údaje související s politikou Unie v oblasti bezpečnosti, svobody a spravedlnosti. Tento přístup může bránit agentuře realizovat úspory z rozsahu a synergie mezi jednotlivými systémy.	Probíhá (mimo vliv agentury)
2017	Agentura zveřejňuje oznámení o volných pracovních místech na svých internetových stránkách a sociálních médiích, ale ne na internetových stránkách Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO).	Dokončeno
2017	Elektronické zadávání veřejných zakázek: agentura do konce roku 2017 zavedla pro určitá řízení elektronickou fakturaci a elektronické zadávání zakázek, avšak nikoli elektronické podávání nabídek.	Dokončeno

Rok	Připomínky Účetního dvora	Opatření přijatá na základě zjištění Účetního dvora (dokončeno / probíhá / zatím neprovedeno / není relevantní)
2017	Pro vývoj a provádění projektů IT agentura využívá externí dodavatele, kteří realizují přibližně 90 % prací souvisejících s těmito projekty, což vytváří výrazné riziko přílišné závislosti na dodavatelích.	Není relevantní
2017	Rámcové smlouvy uzavřené s příslušnými konsorciemi na provoz hlavních systémů IT jsou spojeny s rizikem nadměrných plateb. Agentura by měla zvážit uplatnění metodiky funkčních bodů (IFPUG), což je standardní metodika využívající funkční body ke stanovení ceny pro vývojové činnosti.	Dokončeno
2018	Výběrová komise se odchýlila od zveřejněného oznámení o volném pracovním místě a zvýšila minimální bodové hodnocení nutné pro umístění uchazečů na rezervní seznam. Agentura by měla dodržovat zveřejněná výběrová kritéria.	Dokončeno
2018	Agentura udělila zakázku v hodnotě přesahující nabídku uchazeče, což není v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek.	Není relevantní
2018	Agentura prodloužila dobu trvání přímé smlouvy, čímž se zvýšila také hodnota zakázky o 73 %. Platby uhrazené nad rámec původního čtyřletého období jsou v rozporu s předpisy. Agentura by měla postupovat v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek.	Dokončeno

Rok	Připomínky Účetního dvora	Opatření přijatá na základě zjištění Účetního dvora (dokončeno / probíhá / zatím neprovedeno / není relevantní)
2018	Agentura zvýšila ceny rámcové smlouvy bez dodatku k ní a jednu konkrétní zakázku prodloužila po skončení platnosti rámcové smlouvy.	Probíhá
2018	Vzorec pro hodnocení, který byl stanoven v zadávací dokumentaci k rámcové smlouvě o nápravné údržbě, se lišil od toho, který byl sdělen uchazečům v dokumentu s otázkami a odpověďmi. Agentura by měla posílit vnitřní kontroly související se zadáváním veřejných zakázek.	Probíhá
2018	Plnění rozpočtu bylo oproti plánu nižší. Agentura by spolu s Komisí měla lépe sladit plánování rozpočtu s načasováním souvisejících právních aktů.	Zatím neprovedeno

Odpověď agentury

17. Agentura bere připomínku na vědomí. Zjištění se týká prodloužení nápravné údržby Schengenského informačního systému z nevyhnutelných provozních důvodů, což již bylo uvedeno v předchozí zprávě o účetní závěrce agentury za rok 2018, přičemž nebylo možné přijmout žádné nápravné opatření.

18. Agentura bere připomínku na vědomí. Týká se výběrového řízení, které se uskutečnilo v roce 2018, ale jehož výsledky se uplatnily až v roce 2019. Agentura se zavazuje, že zajistí rovné zacházení se všemi uchazeči. Za účelem zmírnění rizik lidských chyb agentura v prosinci 2018 zavedla nástroj elektronického náboru zahrnující automatizované kontroly, který od té doby používá.

19. Agentura tuto připomínku nerozporuje. Podle zřizovacího nařízení je však povinna přizpůsobit svůj rozpočet výši dotace schválené v souhrnném rozpočtu EU. Zahrnutí prostředků na právní předpisy, které dosud nebyly přijaty spoluzákonodárci, do rozpočtu agentury představuje značná rizika pro řádné finanční řízení. Správní rada je o těchto rizicích systematicky informována.

COPYRIGHT

© Evropská unie, 2020.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora č. 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem [licence Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To znamená, že opakované použití je povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Uživatel nesmí zkreslit původní význam nebo sdělení dokumentů. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Jste povinni vypořádat další práva, pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo obsahuje díla třetích stran. Je-li povolení poskytnuto, ruší toto povolení výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K reprodukci obsahu, který není vlastnictvím EU, musíte žádat o povolení přímo od držitelů autorských práv.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny a není vám k nim poskytnuta licence.

Soubor internetových stránek orgánů a institucí Evropské unie využívajících doménu europa.eu obsahuje odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Používání loga Evropského účetního dvora

Logo Evropského účetního dvora nesmí být použito bez předchozího souhlasu Evropského účetního dvora.